Den unge kæmpe

Der var engang en bonde, som havde en søn, der ikke var større end en tommelfinger, og han voksede i løbet af flere år ikke så meget som en hårsbredde. En dag, da bonden ville ud på marken og pløje, sagde den lille fyr: "Må jeg komme med, far." - "Vil du med?" sagde faderen. "Bliv du hellere hjemme. Du kan dog ikke gøre nogen verdens nytte, og du kunne også let blive borte for mig." Men da gav han sig til at græde, og for at få ro for ham, stak faderen ham i lommen, og gik derud. På marken tog han ham op igen, og satte ham i en nypløjet fure. Mens han sad der, kom en vældig kæmpe gående over bjerget. "Kan du se den store bussemand," sagde faderen og ville gøre den lille bange for at få ham til at være artig, " han kommer og tager dig." Da kæmpen havde gået et par skridt på sine lange ben var han henne ved furen, tog forsigtigt den lille fyr mellem to fingre, så på ham og gik bort med ham uden at sige et ord. Faderen stod ved siden af og var så bange, at han ikke kunne få en lyd frem. Han troede, at han for bestandig havde mistet sit barn og aldrig mere skulle se det for sine øjne.

Kæmpen tog imidlertid drengen med sig hjem, gav ham die så han voksede og blev stor og stærk som en kæmpe. Efter to års forløb ville den gamle prøve hans kræfter og tog ham med ud i skoven: "Træk det ris op," sagde han, og drengen var allerede så stærk, at han rev et ungt træ op med rode. "Det skal blive bedre endnu," sagde kæmpen, tog ham med sig hjem og gav ham die i to år. Så var han blevet så stærk, at han kunne rykke et gammelt træ op. Men kæmpen syntes endnu ikke, det var nok og gav ham die endnu i to år. Så gik de ud i skoven igen, og han sagde til drengen: "Tag nu et ordentligt ris," og med et brag rev drengen det tykkeste egetræ op, og det gik for ham som en leg. "Nu er det nok," sagde kæmpen, "nu er du udlært." Derpå gik han med ham hen på den mark, hvor han havde hentet ham. Faderen gik bagved ploven, og den unge kæmpe gik hen til ham og sagde: "Goddag, far. Der kan du se, hvad for en mand, din søn er blevet." Bonden blev forfærdet. "Du er ikke min søn," sagde han, "jeg vil ikke vide noget af dig, gå din vej." - "Vist er jeg din søn. Lad mig hjælpe dig. Jeg kan pløje lige så godt som du og bedre." - "Nej, du er ikke min søn, og du kan heller ikke pløje. Gå din vej." Men da han var bange for den store mand, gik han bort fra ploven og satte sig et stykke borte. Drengen trykkede nu blot med den ene hånd på den, men så kraftigt var trykket, at ploven sank helt ned i jorden. Det kunne bonden ikke tie stille til og råbte: "Hvis du vil pløje, må du ikke trykke så hårdt. Det duer ikke." Drengen spændte nu hestene fra og trak selv ploven. "Gå kun hjem, far," sagde han, "og lad mor koge et stort fad mad. Så skal jeg imidlertid blive færdig med marken." Bonden gik hjem og bad sin kone lave maden, og drengen pløjede ganske alene marken, som var to tønder land stor, spændte sig selv for harven og harvede med to på en gang. Da han var færdig gik han ind i skoven, rev to egetræer op, lagde dem over skulderen og hængte en hest og en harve for og en bag og bar det hjem til sine forældres hus, så let som det var et knippe halm. Da han kom ind i gården, kunne hans mor ikke kende ham igen, og spurgte: "Hvem er den forfærdelig store mand?" - "Det er vores søn," svarede bonden. "Aldrig i livet," sagde hun, "det var jo en ganske lille fyr. Gå din vej," råbte hun til ham, "vi vil ikke have noget med dig at bestille." Han sagde ikke noget, satte hestene ind i stalden, gav dem havre og hø og gik så ind i stuen. "Er maden snart færdig, mor," spurgte han og satte sig på bænken. Hun sagde ja og kom med to store fade, som ville have slået til i otte dage til hende og hendes mand. Drengen spiste det ganske alene og spurgte, om hun ikke havde mere. "Det er alt, hvad her er," svarede hun. "Det er jo bare en mundsmag, jeg må have mere." Hun turde ikke gøre vrøvl, satte en kedel med svinekød over ilden, og da det var mørt, satte hun det for ham. "Endelig får jeg da et par bidder," sagde han, spiste det altsammen og var dog ikke mæt. "Jeg ser nok, at I ikke kan skaffe mig, hvad jeg kan spise," sagde han, "kan du give mig en jernstav som er så stærk, at jeg ikke kan brække den over mit knæ, så drager jeg ud i den vide verden." Bonden blev glad, spændte hestene forvognen, kørte hen til smeden og fik en stav, der var så tung, som hestene på nogen måde kunne slæbe. Men drengen satte den for knæet, og knæk, brækkede han den så let som en pind, og kastede den fra sig. Faderen spændte nu fire heste for vognen og hentede en stav så stor, som de kunne slæbe den. Men sønnen knækkede også denne og sagde: "Den kan jeg ikke bruge, far, du må skaffe mig en bedre." Bonden spændte nu otte heste for og hentede

en stang så stor, som de kunne slæbe. Men da kæmpen tog den i hånden gik straks det øverste stykke af. "Du kan nok ikke skaffe mig en stav, som jeg kan bruge," sagde han, "men nu vil jeg ikke blive her længere."

Han drog så af sted og udgav sig for smedesvend. Nogen tid efter kom han til en landsby, hvor der boede en smed, som var en rigtig gniepind og ikke undte noget menneske en smule, men ville have alting for sin egen mund. Til ham gik kæmpen ind og spurgte, om han ikke havde brug for en svend. Smeden så på ham og tænkte: "Han ser ud til at være en dygtig karl, som kan slå ordentlig løs og gøre nytte for føden." Han sagde derfor ja og spurgte, hvad han ville have i løn. "Jeg vil slet ingen løn have," svarede han, "men hver fjortende dag, når de andre svende får deres løn, vil jeg have lov til at give dig to slag. Det må du finde dig i." Den gerrige smed var henrykt og tænkte, at han kunne spare en mængde penge. Næste morgen skulle den fremmede svend slå det første slag, men da smeden bragte en glødende stang, slog kæmpen så hårdt på den, at den gik itu, og ambolten sank så dybt ned i jorden, at man slet ikke kunne få den op igen. Da blev den gerrige smed vred og sagde: "Dig kan jeg ikke bruge, du er alt for voldsom. Hvad vil du have for det ene slag?" - "Jeg vil bare have lov til at give dig et ganske lille tjat," svarede kæmpen, "andet forlanger jeg ikke." Derpå gav han ham et spark, så han fløj henover fire læs hø, tog den tykkeste jernstang, han kunne finde i smedjen, i hånden som en stok og gik sin vej.

Da han havde vandret i nogen tid, kom han til en avlsgård og spurgte forvalteren, om han ikke havde brug for en forkarl. "Jo, jeg kan jo nok bruge en," svarede forvalteren, "og du ser jo ud til at være en flink fyr. Hvor meget vil du have om året?" Han svarede igen, at han ikke brød sig om nogen løn. Han ville kun hvert år give ham tre slag, og det måtte han finde sig i. Det var forpagteren velfornøjet med, for han var også en gniepind. Næste morgen skulle de ud i skoven, og de andre karle var oppe for længe siden, men han lå endnu i sengen. "Nu må du se at komme op," råbte en af dem, "vi skal ud i skoven, og du skal med." - "Gå I kun," svarede han barsk, "jeg kommer dog alligevel før nogen af jer andre." Karlen gik nu hen og fortalte forvalteren, at forkarlen lå i sengen endnu og ville ikke med i skoven. Forvalteren sagde, at de skulle kalde på ham igen og sige, at han skulle spænde for. Men kæmpen svarede: "Gå I kun, jeg kommer dog først." Han blev liggende endnu i to timer, så kom han endelig ud af fjerene. Så hentede han to skovlfulde ærter oppe på loftet, kogte grød og spiste den i ro og mag, og da det var besørget, spændte han hestene for og kørte ud i skoven. Lige ved skoven måtte han gennem en hulvej. Han lod først vognen og hestene køre igennem og gik så tilbage, rev træer og buske op og lavede en forhugning, så det var umuligt for nogen hest at komme frem. Da han kom ud til skoven kom de andre kørende med deres belæssede vogne. "Kør I bare," sagde han, "jeg kommer dog før hjem, end I." Han kørte et lille stykke ind i skoven, rev to af de største træer op, lagde dem på vognen og vendte om. Da han kom til forhugningen holdt de andre der og kunne ikke komme videre. "Der kan I se," sagde han, "hvis I var blevet hos mig, var I kommet akkurat ligeså hurtigt hjem, og havde oven i købet kunnet sove en time længere. Han ville nu køre til, men hestene kunne ikke komme frem. Han spændte dem da fra, lagde dem på vognen, tog vognstangen i hånden og trak det hele så let som en fjer. "Der kan I bare se, jeg kommer først hjem," sagde han til de andre, da han var sluppet over, og de måtte blive, hvor de var. Da han kom ind i gården, tog han det ene træ i hånden og sagde til forvalteren: "Er det ikke noget pænt favnebrænde." - "Det er alligevel en flink karl," sagde forvalteren til sin kone, "selv om han sover længe, kommer han dog hjem før de andre."

Kæmpen tjente nu et år hos forvalteren, og da det var gået, og de andre karle fik deres penge, sagde han, at nu ville han også gerne have sin løn. Men forvalteren rystede ved tanken om de prygl, han skulle have og bad indtrængende, om han måtte slippe fri, han ville så hellere selv blive forkarl og lade karlen blive forvalter. "Det går jeg ikke ind på," svarede kæmpen, "jeg er forkarl, og det vil jeg blive ved med at være, men jeg vil have betingelserne opfyldt." Forvalteren tilbød at give ham, alt hvad han ville have, men han sagde nej til det altsammen. Forvalteren vidste nu slet ikke, hvad han skulle gøre, og bad om fjorten dages frist, så han kunne tænke sig om. Det tilstod forkarlen ham, og forvalteren kaldte på alle sine skrivere og sagde, de skulle tænke sig godt om og give ham et råd. De spekulerede længe og til sidst sagde de, at intet menneske var sikker for forkarlen, han slog folk ihjel, som om de var fluer. Forvalteren skulle befale ham at gå ned i brønden og rense den, og når han var dernede, skulle de kaste en møllesten ned i hovedet på ham, så kom han aldrig mere for dagens lys. Forvalteren syntes godt om forslaget, og forkarlen var villig til at gå ned i

brønden. Da han stod nede på bunden, kastede de den allerstørste møllesten derned og tænkte, hans hovede var knust. "Tag de høns væk," hørte de ham så råbe, "de løber og kaster sand i øjnene på mig, så jeg ikke kan se." Forvalteren lod da, som om han kyste hønsene bort, og da forkarlen var færdig med sit arbejde kom han op med møllestenen om halsen. "Er det ikke et pænt halsbånd?" sagde han. Han forlangte nu sin løn, men forvalteren bad om fjorten dages betænkningstid. Så kaldte han igen sine skrivere sammen, og de rådede ham til at sende karlen ind i den forheksede mølle og male korn. Endnu aldrig var noget menneske sluppet levende derfra. Forvalteren besluttede at følge rådet, kaldte på forkarlen og befalede ham at køre otte mål korn hen til møllen og male det om natten, for de skulle bruge det. Kæmpen gik nu op på loftet, puttede to mål i den højre lomme og to i den venstre, fire tog han over ryggen i en tværsæk, og således belæsset gik han hen til den fortryllede mølle. Mølleren sagde til ham, at om dagen kunne han meget godt male der, men om natten var møllen forhekset, og alle, der var gået derind, havde ligget døde om morgenen. "Jeg skal nok slippe helskindet fra det," svarede kæmpen, "gå I bare hjem og sov på jeres grønne ører." Derpå gik han ind i møllen og rystede kornet ud. Henimod klokken elleve gik han ind i stuen og satte sig på bænken. Da han havde siddet der i nogen tid gik døren op og et vældigt stort bord kom spadserende ind. Vin og steg og mange gode ting kom ind og stillede sig på det, og det kom altsammen alene, der var ingen, som bar det. Stolene flyttede sig nu sammen om bordet, men der kom ingen mennesker, indtil han så en finger, der brugte kniv og gaffel og lagde mad på en tallerken, men det var det eneste, han kunne se. Da han var sulten, satte han sig til bords og tog for sig af retterne. Da han var mæt og de andre også havde tømt fadene, hørte han ganske tydeligt, at lysene blev pustet ud, og da der var bælgmørkt, mærkede han pludselig et slag midt i ansigtet. "Hvis der sker sådan noget en gang til, så slår jeg igen," sagde han. Og da han fik endnu en ørefigen, slog han omkring sig. Sådan gik det hele natten. Han gav igen, hvad han fik, og slog ordentlig løs, og ved daggry hørte det hele op. Da mølleren var stået op ville han ind og se til ham og var meget forundret ved at finde ham i live. "Jeg har spist mig mæt," sagde han, "og så har jeg fået ørefigener, men jeg har også givet igen." Mølleren var meget glad, for nu var møllen løst af trolddommen, og ville gerne give ham en belønning. "Jeg har penge nok," sagde forkarlen tog melet på ryggen og gik hjem og sagde til forvalteren, at nu havde han gjort sit arbejde og ville fordre sin løn. Da forvalteren hørte det blev han angst og bange og gik hvileløs op og ned ad gulvet mens sveden perlede på hans pande. For at få frisk luft lukkede han vinduet op, og inden han fik tid til at se sig om, gav forkarlen ham et spark, så han fløj ud gennem vinduet op i luften, langt bort/ så man ikke kunne øjne ham. "Hvis han ikke kommer igen, må I tage det andet slag på jer," sagde karlen til forvalterens kone. "Nej, jeg kan ikke holde det ud," råbte hun og lukkede det andet vindue op, for sveden perlede på hendes pande. Da gav kæmpen hende et spark, så hun også fløj op, og da hun var meget lettere end manden, fløj hun meget højere. "Kom hen til mig," råbte manden. "Jeg kan ikke," svarede hun, "kom du hen til mig." Der svævede de rundt i luften uden at kunne komme hen til hinanden. Om de flyver der endnu, ved jeg ikke, men den unge kæmpe tog sin jernstok og gik videre.

* * *